

מ"ת 38075/07/15 - מדינת ישראל נגד עיסא ג'אבר

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני: כב' השופט דוד חשין, נשיא

מ"ת 38075-07-15

25 נובמבר 2015

מדינת ישראל

המבקשת:

נגד

המשיב:

3. עיסא ג'אבר (עציר)

החלטה

1. בפני בקשה לעיון חוזר בעניין מעצרו של המשיב 3 (להלן - **המשיב**), אשר בגדרה מבוקש להורות על העברתו ממעצר מאחורי סורג ובריה למעצר בפיקוח אלקטרוני.
2. ביום 19.7.15 הוגש נגד המשיב כתב אישום, המייחס לו שוד בחבורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(א)(2) לחוק; והסעת שוהים בלתי חוקיים, עבירה לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. לפי כתב האישום (המתקן בשלישית) קשר המשיב עם שלושה נאשמים נוספים, תושבי האזור שלא היה ברשותם אישור כניסה לישראל, קשר לביצוע שוד בדירה בה עבד אחד הנאשמים בשיפוץ. הנאשמים סברו כי לא יתקשו למנוע מהדיירות להתנגד להם, בהיותן נשים מבוגרות. תפקידו של המשיב היה לוודא מי נמצא בדירה, ולאחר מכן לשוב לרכב ולתצפת. עם סיום השוד נכנסו הנאשמים האחרים לרכב בו המתין המשיב, והלה הסיע אותם למחסום קלנדיה, ליציאה משטח ישראל.
3. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצר הנאשמים, והמשיב בכללם, עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי קיים חשש שהמשיב ויתר הנאשמים יסכנו ביטחוננו של אדם ואת ביטחון הציבור, ושחרורם יביא להתחמקות מהליכי שפיטה. המבקשת סברה כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות למשיבים ונסיבות ביצוען, אין תחליף ראוי למעצר שיאיין את מסוכנותם.
4. מתסקיר המעצר המקורי של שירות המבחן בעניינו של המשיב, שהוגש לבית המשפט ביום 18.8.2015, עולה, כי על אף שאיפתו לנהל אורח חיים תקין, נראה כי הוא מתקשה בכך. למסקנה זו הגיע שירות המבחן נוכח הרשעה קודמת של המשיב משנת 2014, בגין עבירות של פציעה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שנעברו בשנת 2013, ואשר בעטיין נידון לחודשיים מאסר בפועל (שרוצו בעבודות שירות), כמו גם נוכח מעורבותו בעבירות מושא כתב האישום. במסגרת ההרשעה הקודמת, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית אשר תציב גבולות עבורו. זאת, נוכח חומרת העבירות ואופיין. לפי התסקיר, המשיב הוא בעל סף תסכול נמוך והוא נוטה לפעול באימפולסיביות, תוך קושי להפעיל שיקול דעת על ההשלכות שנובעות ממעשיו. שירות המבחן התרשם מעמדה "קורבנית" של המשיב. עוד עולה מהתסקיר, כי המשיב חווה טלטלה מעצם משך המעצר הארוך(בתיק הנוכחי) ועקב ריחוק מרעייתו ומבתו התינוקת. שירות המבחן סבר כי אביו של המשיב טרוד בעבודתו ואינו יכול לפקח על בנו לאורך זמן. לעומת זאת, ההתרשמות היתה כי דודו של המשיב יכול לשמש כמפקח ואמו יכולה אף היא לשמש כמפקחת, אם כי לא לאורך זמן. מהתסקיר עולה כי קיים סיכון ברמה בינונית-גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק, וכי קיים ריחוק מסוים בין המשיב למשפחתו, באופן שהוא אינו משתף את משפחתו בנעשה עמו והם אינם מודעים וערניים למציאות חייו. במכלול הנסיבות, שירות המבחן המליץ שלא לשחררו לחלופת מעצר.
5. בדיון בעניינו של המשיב, שנערך ביום 6.9.15 בפני חברי כב' השופט נועם, טען ב"כ המשיב לכרסום בעוצמת

הראיות נגד המשיב, בטענה כי המשיב רק הסיע את יתר הנאשמים ולא היווה חלק מביצוע השוד. משכך, ביקש להסתפק בחלופת מעצר. נוכח הסתייגותו של שירות המבחן מהתאמתם של הורי המשיב כמפקחים עליו, הציע ב"כ המשיב כי המשיב יתגורר בבית דוד של אבי המשיב, בתנאים של מעצר בית, ויהיה נתון לפיקוח של שני דודיו. לעומתו, טענה ב"כ המבקשת, כי המשיב תכנן את השוד מראש עם יתר הנאשמים, כי אין כרסום בראיות, וכי ואין בחלופת המעצר כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב לביטחון הציבור. בהחלטתו (מיום 21.9.15) קבע בית המשפט כי לא חל כרסום בעוצמת הראיות לכאורה, באופן המצדיק שחרור המשיב לחלופת מעצר. עוד הוסיף בית המשפט כי **"העבירות המיוחדות למשיב, על רקע נסיבות ביצועו, מצביעות על תעוזה עבריינית של ממש"** (שם, פסקה 13). עם זאת, נקבע כי רשאי המשיב להגיש בקשה לעיון חוזר ככל שתוצג חלופה אפקטיבית והדוקה, לאורך זמן, אשר תכלול מעצר בפיקוח אלקטרוני ומספר מפקחים נוסף.

6. ביום 18.10.15 הוגשה הבקשה לעיון חוזר, בגדרה התבקש בית המשפט להורות על העברתו של המשיב ממעצר במשמעותו הרגילה למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בדירה שנשכרה לשם כך על ידי אביו בישוב עין נקובא. הוצע, כאמור בהחלטת כב' השופט נועם, להוסיף מפקחים נוספים. כמו כן, הציע המשיב הפקדה כספית או התנאה אחרת לשינוי תנאי המעצר. עוד התבקש בית המשפט להורות על הכנת תסקיר משלים שיבדוק את החלופה המוצעת.

7. בתסקיר המעצר המשלים (שהוגש ביום 9.11.15) קבע שירות המבחן כי לצד הקושי של המשיב בהצבת גבולות עצמית, הוא בעל כוחות לקבל על עצמו גבולות חיצוניים של פיקוח אלקטרוני בשילוב פיקוח של דמויות סמכותיות. בתסקיר צוין כי הפיקוח האלקטרוני והמפקחים, לצד העובדה שמקום הפיקוח יהיה מרוחק ממקום מגוריו, יש בהם כדי להפחית את רמת הסיכון של המשיב. באשר למפקחים המוצעים עתה, העריך שירות המבחן כי שלושת דודיו, עודה ג'אבר, יוסרי ג'אבר ותופיק ג'אבר, הם בעלי גישה סמכותית באשר לנסיבות מעצרו של המשיב, ויוכלו לפקח עליו בתנאי מעצר בית מלא. שירות המבחן המליץ לערוך תכנית פיקוח שבועית המחייבת את המפקחים, וזו תוגש לידי בית המשפט והפרקליטות.

8. בדיון שנערך בפניי (ביום 15.11.15), טען ב"כ המשיב כי המשיב עצור מזה מספר חודשים, דבר המהווה, כשלעצמו, גורם מרתיע. ב"כ המשיב סבור כי קיים סיכוי סביר לזיכוי המשיב. לטענתו, הגם שאישר כי קיימות ראיות לכאורה לצורך המעצר, אין המשיב מודה בתיק. נוסף על כך, טען, חלקו של המבקש בביצוע השוד פחות מחלקם של האחרים, שעה שהמתין להם ברכב ולא היה מעורב בביצוע השוד באופן אקטיבי. באשר לעבירה הקודמת של המשיב, טען ב"כ המשיב כי אין מדובר בתיק חמור במיוחד וכי יש ביכולתו של המעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את המסוכנות הנלמדת מהאירוע הקודם.

9. מנגד, הביעה ב"כ המבקשת התנגדות נחרצת לבקשה, בסברה כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו של המשיב באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני, ועל כן יש להותירו במעצר ממש עד תום ההליכים. עוד טענה ב"כ המבקשת כי בתסקיר המשלים שב שירות המבחן על עמדתו, לפיה מסוכנותו של המשיב עודנה ברמה בינונית-גבוהה, והוא נוטה לפעול באימפולסיביות ומתקשה להפעיל שיקול דעת על ההשלכות של מעשיו. זאת ועוד, הרשעתו הקודמת של המשיב מלמדת כי הוא אינו נרתע מרשויות אכיפת החוק, וכי מאופיין הוא בדפוסים אלימים, ומשכך, טענה, מסוכנותו גבוהה מאוד. בתגובה לעמדת ב"כ המשיב באשר לחלקו של המשיב בביצוע השוד, הפנתה ב"כ המבקשת להחלטת כב' השופט נועם (מיום 6.9.15), שם התייחס למסוכנותו של המשיב ולחלקו באירועים. לטענתה, חלקו של המשיב הוא משמעותי והוא אף היה שותף פעיל לתכנון, הוא דפק על דלת הבית לוודא מי נמצא בבית באותה שעה ולאחר מכן תצפת והמתין ליתר הנאשמים ברכב. באשר לאופן הפיקוח, טענה ב"כ המבקשת כי לא ברור כיצד המתווה המוצע יוכל להחזיק לאורך זמן, שעה שדודיו של

המשיב אינם מתגוררים בעין נקובא, ועליהם לעזוב לשם כך את משפחותיהם ולעבור להתגורר במקום. ב"כ המבקשת הביעה חשש שאישור הבקשה עשוי לגרור בקשות להקלות בתנאים, נוכח העובדה כי מדובר בגזירה שלא ניתן לעמוד בה.

10. בתום הדיון ביום 15.11.15 הוריתי למנהל הפיקוח האלקטרוני לדווח לבית המשפט האם הדרישות הנקובות בסעיף 22(ב)ג לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 התמלאו. ביום 19.11.15 הגיש המנהל דו"ח לפיו לא התקיימו הדרישות האמורות. בעקבות זאת, ולאחר שב"כ המשיב טען כי חלה אי הבנה בעניין בין אחד הערבים לבין נציג יחידת הפיקוח הוריתי על בדיקה חוזרת והגשת דיווח מעודכן. מהדיווח שהוגש היום עולה כי ניתן להעביר את המשיב למעצר בית בפיקוח אלקטרוני.

דין

11. סעיף 22(ב)(א) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן - **חוק המעצרים**), קובע כי אם מצא בית המשפט שהתמלאו התנאים למתן צו מעצר לפי הוראות סעיף 21(א), וכן מצא שלא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה, רשאי הוא להורות כי חלף החזקת העצור במקום המעצר, יימצא העצור במקום שיקבע ולמשך תקופה שיקבע, בתנאי פיקוח אלקטרוני. זאת בתנאי שהנאשם נתן לכך את הסכמתו ובית המשפט מצא כי בנסיבות המקרה מעצר בפיקוח אלקטרוני יאפשר את השגת תכלית המעצר. לעניין זה נדרש בית המשפט לשקול את חומרת העבירה בה מואשם הנאשם; עברו הפלילי; ואם נעצר בעבר ושהה בתנאי פיקוח אלקטרוני - האם עמד בתנאי הפיקוח. נוכח סעיף 22 לחוק המעצרים נפסק, מפי כבוד השופט עמית, כי **"נאשם שנקבע כי ישהה תחת פיקוח אלקטרוני נחשב לעצור, כאשר המעצר בפיקוח אלקטרוני בא חלף מעצר, על כל ההשלכות הנובעות מכך, לרבות מגבלת הזמן וההוראות המיוחדות הקבועות בסעיפים 60-63 לחוק המעצרים"** (בש"פ 4658/15 פ"ש נ' מדינת ישראל (09.07.2015), בפסקה 13).

12. המשיב לא נעצר בעבר בתנאי פיקוח אלקטרוני. לעומת זאת, למשיב עבר פלילי, עת הורשע בשנת 2014 בגין עבירות של פציעה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שנעברו בשנת 2013, ואשר בעטיין נידון לחודשיים מאסר בפועל (בעבודות שירות). המבקשת תולה יתרה אף בהתייחסות שירות המבחן אל המשיב בתסקירו הקודם, כמו גם בתסקיר המשלים, על רמת סיכון בינונית עד גבוהה הנשקפת ממנו. עם זאת, כאמור, שירות המבחן סבור כעת כי יש במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בנוסף למפקחים ולמקום הדירה המוצעת לביצוע המעצר בפיקוח, כדי לאיין את מסוכנותו. אכן, תסקיר שירות המבחן אינו מחייב את בית המשפט והוא בגדר המלצה בלבד (בש"פ 2243/13 פל"נ נ' מדינת ישראל (5.5.13), בפסקה 13). ברם, לא נמצאה לי עילה לסטות מהאמור בתסקיר המשלים. התייחסות שירות המבחן גם תואמת את התיקון בחוק המעצרים ששינה את אפשרות המעצר האלקטרוני, באופן שאינו עוד בגדר שחרור בערובה כי אם, כדברי כבוד השופט ברון, **"אמצעי המצוי ב'מדרג ביניים' בין שחרור לחלופת מעצר לבין מעצר עד לתום ההליכים במתקן כליאה"**. (בש"פ 5285/15 מדינת ישראל נ' פל"נ (10.8.15), בפסקה 12). לצד זאת נקבע שם, כי:

פיקוח אלקטרוני אינו נוסחת פלא שיש בה כשלעצמה משום מענה למי שנשקפת ממנו מסוכנות גבוהה לציבור ולקורבנות העבירה בנסיבות המקרה. הבדיקה אם בכל זאת יש לסטות מהכלל בדבר מעצר מאחורי סורג ובריש לגבי מי שלא ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות שחרורו לחלופת מעצר, תיעשה על רקע מכלול של שיקולים ובראשם מסוכנותו של הנאשם.

במקרה שלפנינו, קבע כב' השופט נועם את רמת מסוכנותו של המשיב, ומשכך סירב לשחררו לחלופת מעצר. חרף זאת ציין בהחלטתו כי רשאי המשיב להגיש בקשה לעיון חוזר, ככל שתוצג חלופה אפקטיבית והדוקה אשר תכלול מעצר בפיקוח אלקטרוני ומספר מפקחים נוסף. נוכח האמור, לא ראיתי בעברו הפלילי של המשיב נימוק להשארתו במעצר מאחורי סורג וברית, שעה שעל פי תסקיר המעצר המשלים של שירות המבחן הוא יכול לשהות כעצור בתנאי פיקוח אלקטרוני, בדירה שהושכרה לטובת העניין בעין נקובא (בכפוף לאישור מנהל הפיקוח האלקטרוני) כשהוא נתון לפיקוחם של מפקחים ששירות המבחן מצא אותם מתאימים. לעניין זה יש להדגיש את ההלכה הידועה היטב כי מעצר עד תום ההליכים נועד להבטיח את קיומו התקין של ההליך הפלילי ולשמור על שלום הציבור מפני מסוכנותו של הנאשם (בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**, בעמ' 143-144 (15.4.96), בעמ' 143-144); וראה בש"פ 7873/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.11.12), בפסקה 12). בענייננו, אין חולק כי הגם שהמשיב בצע בצוותא את עבירת השוד, הרי שהוא לא היה שותף אקטיבי לפעולות האלימות שנעשו בדירה בעודו ממתין ברכב ליתר הנאשמים.

13. לאור כל האמור לעיל, ולאחר שעל פי הדיווח המעודכן של מנהל היחידה לפיקוח אלקטרוני (מהיום) אין מניעה להעברת המשיב למעצר תחת פיקוח אלקטרוני (בכפוף להמצאת אישור של בזק - שכבר הוצג לעיוני בישיבה מיום 23.11.15), הרי שכך יש לעשות.

14. לפיכך, מורה אני על העברתו של המשיב למעצר בית בפיקוח אלקטרוני בתנאים דלהלן:

1. המשיב ימצא במעצר תחת פיקוח אלקטרוני, בכתובת: כפר אבו גוש ברחוב הלימון 16;
2. המשיב יחתום על ערבות עצמית בסך ₪ 25,000, ויפקיד ערובה במזומן ע"ס 15,000 ש"ח;
3. על פי המלצת שירות המבחן בתסקירו, הרי שעודה ג'אבר, יוסרי ג'אבר, ותופיק ג'אבר, דודיו של המשיב, ישמשו כערבים לקיום תנאי המעצר תחת פיקוח אלקטרוני של המשיב והתייצבותו לדיונים במשפטו. כן יחתמו כל אחד על ערבות צד ג' ע"ס 5,000 ₪, ויפקידו כל אחד ערובה במזומן ע"ס 5,000 ₪;
4. יוצא צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המשיב.

המזכירות תמציא החלטה זו לשירות המבחן למבוגרים וליחידת הפיקוח האלקטרוני.

ניתנה היום, י"ג כסלו תשע"ו, 25 נובמבר 2015, בנוכחות הצדדים.

דוד חשין, נשיא